

Datum 2024-04-30

Klimat- och näringslivsdepartementet

Diarienummer SLK-2024-00254

kn.remissvar@regeringskansliet.se med kopia tillkn.nm@regeringskansliet.se

Diarienummer: KN2024/00156

Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet - Betänkandet Areella näringar vid vatten (SOU 2023:103)

Svar från Göteborgs Stad

Utredningens uppdrag och några förslag

Utredningens uppdrag har varit att föreslå lagändringar och andra åtgärder som moderniserar och förtydligar undantagsbestämmelsen från strandskyddet i 7 kap. 16 § 1 miljöbalken. Detta ska ske i syfte att säkerställa att undantagsbestämmelsen tar tillräcklig hänsyn till de varierande förutsättningar som i dag råder för olika näringsidkare inom de areella näringarna och att den ser till behoven av att förbättra förutsättningarna för näringarnas utveckling, särskilt för småskaliga lantbrukare. Förslagen ska även bidra till att uppnå livsmedelsstrategins mål om ökad livsmedelsproduktion och hållbar utveckling i hela landet.

Vattenbruk är ett samlingsnamn för odling och uppfödning av vattenlevande organismer. Utredningen föreslår bland annat att vattenbruk läggs till i uppräknningen i undantagsbestämmelsen i 7 kap. 16 § 1 miljöbalken. Även om undantagsbestämmelserna utvidgas till att även gälla vattenbruk, så finns det regelverk för samråd, anmälan och tillstånd för vattenbruk och miljöfarlig verksamhet som i stora delar hanterar de miljömässiga aspekterna av strandskydd. Utredningen föreslår till exempel också att det bör införas en ny möjlighet till dispens för småskaliga förvärvsverksamheter på landsbygden.

Synpunkter

Göteborgs Stads lämnar synpunkter utifrån överensstämmelse med stadens översiktsplan.

Göteborgs Stads översiktsplan och att vattenbruk bör omfattas av undantagsbestämmelsen

Enligt Göteborgs Stads översiktsplans geografiska inriktning för havsområdet - ska identifierade utvecklingsbehov och mål om hållbar tillväxt tillgodoses samtidigt som god havsmiljö nås och upprätthålls. Hållbar tillväxt omfattar både det som kallas blåttillväxt, det vill säga tillväxt relaterad till maritima verksamheter och ekonomisk hållbar tillväxt i bredare bemärkelse. Särskilda typer av vattenbruk kan till exempel ge livsmedel, djurfoder eller gödning till annan odling. Utveckling av näringslivet, särskilt inom maritima näringar, nämns även i översiktsplanens geografiska inriktning för Södra skärgården. Vattenbruk nämns särskilt i översiktsplanens inriktning för maritima

näringar. Vattenbruk ska främjas i de delar av vattenområdet som bedöms lämpliga, och det finns en stor potential för framtida vattenbruk.

I det avseendet bedömer Göteborgs Stad att förslaget om att vattenbruk skulle omfattas av undantagsbestämmelsen är i enlighet med stadens översiktsplan - det kan dock stå i viss konflikt med översiktsplanen avseende friluftsliv i, på och vid havet. Vissa typer av friluftsliv kan innefatta viss sjöfart. Enligt översiktsplanen ska verksamheter som hindrar sjöfart inom farleder och ankringsområden undvikas.

Förslag att det bör införas ett nytt särskilt skäl till dispens för småskaliga förvärvsverksamheter på landsbygden och att övriga näringar inte ska omfattas av undantagsbestämmelsen

Att övriga näringar förutom vattenbruk föreslås att inte omfattas av undantagsbestämmelsen - bedömer staden kan tänkas vara positivt för friluftsliv och rekreation, i det avseende att mindre yta tas i anspråk och exploateras. Staden bedömer att valet att föreslå ett nytt särskilt skäl till dispens för småskaliga förvärvsverksamheter på landsbygden främjar tillväxt på landsbygden och därmed är i enlighet med översiktsplanen, det är viktigt att hållbar tillväxt, den gröna näringen och lokala matproduktionen som finns i stadens landsbygd tillgodoses.

Konsekvenser för djur- och växtlivet samt allmänhetens tillgång till strandområden

Göteborgs Stad delar utredningens uppfattning att förslaget att lägga till vattenbruk i undantagsbestämmelserna kan få konsekvenser för djur- och växtlivet samt allmänhetens tillgång till strandområden. Utredningar tar upp att vattenbruk föreslås omfattas av en utökad anmälningsplikt enligt reglerna om miljöfarlig verksamhet. Utredningen bedömer att det kan mildra konsekvenserna för djur- och växtlivet samt allmänhetens tillgång till strandområden. Staden anser att införandet av en utökad anmälningsplikt för vattenbruk bör föregås av införandet av de nya reglerna för strandskyddet.

Förslag att det funktionella kravet bör förtydligas

Göteborgs Stad är positiv till förslaget till förtydligandet av det funktionella kravet i undantagsbestämmelsen i 7 kap. 16 §1 i miljöbalken och anser att det underlättar bedömningen. Utredningen föreslår ett tillägg i lagtexten gällande termen *funktionellt samband* som visar att det funktionella kravet också kan uppfyllas genom att etablera ett funktionellt samband mellan anläggningen eller åtgärden och placeringen inom strandskyddsområdet.

Vägledning kring tillämpningen

Utredningen tar upp att en tydlig och ändamålsenlig tillsynsvägledning är en förutsättning för en effektiv tillsyn. Enligt förslaget ska denna vägledning framför allt rikta sig till prövnings- och tillsynsmyndigheter samt berörda verksamhetsutövare. Göteborgs Stad vill lyfta vikten av att länsstyrelsen utbildar och vägleder kommunerna vid ett eventuellt införande av de nya reglerna i strandsskyddslagstiftningen. Staden delar utredningens bedömning att det är viktigt att ta fram en vägledning, både för handläggningar av dispenser och vid tillsyn. Även utifrån att Göteborgs kustområde har ett stort värde för besöksnäringen är det viktigt med en tydlig vägledning kring tillämpningen.

Jessica Granath
Avdelningschef Beslutsunderlag, utredning och styrning

Stadsledningskontoret
Göteborg 2024-04-30

Handläggare:
Anna Säveskog
E-post: anna.saveskog@stadshuset.goteborg.se
Telefon: 031-3680390